

Zápis

z jednání Ekonomická komise Odboru lesního hospodářství ČAZV
17. – 18. října 2006, Boleboř – Lesná (LS Litvínov), LČR, s. p.

– přítomni – viz prezenční listina; při prezenci byl přítomným členům předán sborník z jarního zasedání EK.

Zasedání Ekonomické komise OLH ČAZV (EK) zahájil a řídil předseda Prof. Šišák. V úvodu přivítal zahraniční (Slovensko) a domácí účastníky jednání, seznámil přítomné s programem a organizačním zabezpečením jednání.

Program:

1. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV
2. Stav lesnického ekonomického výzkumu
3. Současná ekonomická situace lesního hospodářství
4. Ekonomické aspekty rekonstrukce náhradních porostů v Krušných horách
5. NLP II 2007 – 2013
6. Ekonomika krajského inspektorátu Teplice
7. Organizační záležitosti
8. Exkurze

Průběh jednání:

Prof. Šišák (FLE ČZU) informoval o činnosti OLH ČAZV v období od posledního jednání.

Prof. Bartuněk vzpomněl na doc. Blud'ovského, zakládajícího člena a dlouholetého předsedu EK. Uvedl nejvýznamnější životopisné údaje, informoval o jeho absolvovaném studiu, vzdělání, zaměstnání a praxi (viz také Lesnická práce č.10/2006).

Ke stavu lesnického výzkumu se vyjádřili:

Prof. Pulkrab (FLE ČZU) – informoval o stavu lesnického ekonomického výzkumu na Katedře ekonomiky a řízení lesního hospodářství FLE ČZU. Projekty pro LČR, s. p.: v posledních třech letech se zpracovávají modelové kalkulace nákladů (1.r.: pěstební č., 2. r.: těžební č., 3. r.: výnosy, modely rentability). Dále řešení projektu v Krušných horách. Analýza sociálně-ekonomické efektivity – projekt NAZV, případová studie na LZ Židlochovice. Řešení projektu GAČR – systémy účetnictví a reportingu TU rozvoje – jak průmyslové a lesní podniky evidují a zajišťují princip TUR. Grant MŽP – Návrh managementu ekologicky šetrného cestovního ruchu v biosférické rezervaci Krkonoše. Pro MZe – odborná analýza operačního programu Rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství – již obhájena. Od příštího roku práce na grantu s řešením do r. 2009 – Analýza efektivity přírodně blízkých způsobů hospodaření. V loňském roce vydána 4 skripta (ELH – vybrané kapitoly, Hodnocení efektivity, Marketing v LH, Obchod a lesnická politika. Připravuje se Oceňování lesů a Aplikace produkční ekonomiky).

Doc. Kupčák (LDF MZLU) – Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky: pokračování řešení výzkumného záměru – nyní je ve 2. roce řešení. Spolupráce s FLE na peněžním oceňování funkcí lesů. Pro MZe se řeší projekt Ekonomické aspekty kategorizace lesů – návaznost na NLP. Dokončení studie Program rozvoje LH SČK do r. 2030. Aktivity v rámci FRVŠ a IGA. Organizace dvou konferencí s mezinárodní účastí – Křtiny (24. – 25. 5.) konference Ekonomická data pro výzkum a provozní a manažerskou praxi; Křtiny (26. 10.) konference Vlastníci lesa a ochrana přírody – problematika výpočtu újem a náhrad z titulu omezeného hospodaření. Účast na mez. konferencích: TU Zvolen – 8. a 9. června – Investice v DP; Polsko (Laski) – 12. až 14. září – Dřevozpracující průmysl v 21. st. – příležitosti a hrozby; TU Zvolen 14. až 16. 11. – Marketing, 22. 11. – Controlling, 23. 11. – Financovanie Lesy drevo 2006.

Ing. Polster (LDF MZLU) – informoval o projektu Ekonomické aspekty kategorizace lesů. Na konci minulého roku vytvořena metodika, letos vytipováno 7 lesních správ LČR a 2 obecní lesní majetky pro ověření metodiky.

Ing. Matějček (VÚLHM) – informoval o získávání informací o způsobu zdaňování vlastníků lesa v zahraničí. Další projekt se týká zpracování nové metodiky oceňování lesů pro tvorbu národních účtů na základě národní inventarizace lesů. Jílové u Prahy – seminář Implementace a opatření NLP II.

Ing. Ďurkovič (LVÚ Zvolen) – rozpracování opatření po podpisu Kjótského protokolu pro oblast LH. Rekonstrukce nepůvodních rostl. společenstev. Zapojení do národní inventarizace a monitoringu lesa, národní lesnický účet. Hodnocení veřejně prospěšných funkcí lesa, lesních a zemědělských ekosystémů.

Ekonomické aspekty rekonstrukce náhradních porostů v Krušných horách.

Ing. Ferkl (LČR, KI Teplice) – důvody potřeby řešení tohoto projektu. Historický pohled na les a přírodní prostředí a souvislosti v Krušných horách. První imisní těžby před II. sv. válkou – místně. Po roce 1960 již kalamitních rozměrů, gradace 1970 – 1985. Po 1990 odsíření a útlum. V roce 1994 nadšení – výsadba původních dřevin. Generel. 1995 – 1997 zchlazení optimismu. 1997 – 2000 Generel neaktuální. Od té doby je situace stabilní. Porosty náhradních (a přípravných) dřevin 34 – 40 000 ha. Od r. 1994 náhrada původními dřevinami. Neexistence jednotné metodiky. Proto zadán grant LČR Lesnické hospodaření v imisní oblasti Krušných hor (řešení 2005 – VIII2007). Očekávání od grantu: vyhodnocení současného stavu, pojmenování a pokus o předpověď vývoje rizik, variantní návrh metodiky obhospodařování porostů přípravných dřevin, limity a jejich eliminace, ekonomické vyhodnocení variant, zpracování oprávněných požadavků na mimoprodukční funkce, to vše v uchopitelné podobě. Veřejné a jiné zájmy promítající se do LH v souvislosti se specifickými podmínkami Krušných hor (rašelinistiště, odvodňování, ptačí oblasti pro tetřívka, rezervace, přírodní park, úvaha o vyhlášení CHKO, energetika – větrné elektrárny, uhelné, vodní, pokus o spalování biomasy, rekreace, myslivost, nové trasy silnic, rozvoj obcí – stavby rodinných domů – zábor lesního půdního fondu. V současnosti ročně obnova několik set ha, roční ztráta 100 mil. Kč (uhrazení z HV z jiných krajů), nastavení režimu zajištění kultur v řádné době, vytvoření rezervy ze zisku v r. 2004 ve výši 292 mil. Kč. Problematika vysokých stavů zvěře. Vyvíjení tlaků na snižování emisí a

následně tím imisí. Dle inventarizace lesů jsou Krušné hory výrazněji poškozeny škodami zvěří než zbytek republiky – místy až 10x překročeny normované stavy jelení zvěře. Od r. 2004 tedy snaha snížit stavy jelení zvěře. Snaha o celoroční odlov zajíců, snaha o změnu vyhlášky č. 55/1999 Sb. Pro rok 2006 činí finanční příspěvky Ústeckého kraje 19 mil. Kč. Podpoření iniciativy hejtmána ÚK, aby velké podniky přispěly na obnovu lesa.

Diskuse – Ing. Kaňok (LČR) – nejsou zdroje na obnovu porostů, příjmy z tržeb za prodej dříví použity na kulturní náklady porostů náhradních dřevin.

Doc. Slodičák (VÚLHM) – informace o projektu Lesnické hospodaření v imisní oblasti Krušných hor (grantová služba LČR). Součinnost LDF MZLU Brno, FLE ČZU Praha, ÚHÚL Brandýs n. L. Cíle projektu – viz předchozí příspěvek. Pracovní hypotézy. Nutnost členitější věkové a druhové struktury lesních porostů; využití sukcesních pochodů.

Prof. Pulkrab – vyhodnocení ekonom. dopadů projektu. Projekt bude hodnocen jako jednorázový („souvislost s přestavbami“), nikoliv jako normální hosp. skupina; použití metody NPV nebo vnitřního výnosového procenta. Při pohledu pouze na dřevoprodukční f-ci je projekt ztrátový cca 54 tis. Kč na ha (37 tis. ha).

Prof. Šišák – hodnocení mimopr. funkcí – bude to taktéž součástí projektu. Diferenciace funkcí podle sociálně-ekonom. obsahu. Které funkce uspokojují společenské potřeby: a) tržní produkční, výrobní, internality, b) netržní environmentální funkce lesa. Ceny dřevoprodukční funkce a ostatních funkcí lesa.

Ing. Sloup (ÚHÚL Brandýs n. L.) – studie Vliv zvěře na lesní ekosystém Krušných hor. Výsledky Národní inventarizace lesů, v Krušných horách bylo 577 ploch a 729 podploch z nichž se vycházelo pro účel řešení studie. Parametry a výsledky řešené studie.

Diskuse: Ing. Ferkl – upřesnění informací prof. Pulkraba. Ztráta 100 mil. Kč se týká 2/3ploch kde funguje LČR, tzn. 50 mil. se týká jiných vlastníků. Ústecký kraj dal na dotace pouze 19 mil. Kč, ty však nejsou pro LČR.

Ing. Losmanová (MZe) – redistribuce zisku z důvodu existence lesních ploch, které jsou různě produkční. Státní podnik se bude moci v budoucnu dostat ke zdrojům z EU, v současnosti nemají LČR na finanční příspěvek nárok vyjma případů ze zákona.

Do diskuse se dále zapojili prof. Pulkrab, Ing. Kaňok, Ing. Tutka (LVÚ Zvolen), Ing. Pavlík, Ing. Foltánek (LDF MZLU), doc. Slodičák, Ing. Ferkl.

NLP II 2007 – 2013

Ing. Sloup – konečná verze NLP I – jeho podoba byla velkou zásluhou doc. Blud'ovského. NLP II – vytvořeno několik pracovních skupin. Vytvořeno 10 cílů. Do konce listopadu by měl být předložen návrh, který má zahrnout i Akční plán EU pro lesy – je schválen komisí a bude projednán v radě. Hlavní cíle Akčního plánu. Skupina pro zpracování NLP II je mj. i ekonomická. Požadavek ekologické skupiny je ponechat 10 % lesních porostů samovolnému vývoji. Chybějí argumenty do diskuse s ekologickou skupinou, tak aby byla alespoň udržena pozice LH. Připomínkování 4 ekonomických cílů v rámci ekonomické pracovní skupiny.

Ing. Krejzar (MZe) – v 1. pol. příštího roku by měl být dokument předložen do vlády. Protichůdné požadavky zájmových skupin – např. ekologové vs. Nadace dřevo pro život (výše těžby).

Ing. Matějček (VÚLHM) – navazuje na Ing. Sloupa. Je nutno posílit pozici ekonomické pracovní skupiny. Potřeba komunikace při připomínkování návrhu NLP II, abychom mohli ovlivnit podobu NLP II. EU chápe, že akční plán je něco, co bude naplňováno Národními lesnickými programy.

Prof. Šišák (FLE ČZU) – předložený rozpracovaný materiál je poměrně rozsáhlý, je třeba čas na prostudování. Komunikace přes mail kontakt Ing. Matějčka.

Do diskuse se dále zapojili Ing. Krejzar, Ing. Michalčík, Ing. Matějček (VÚLHM), Ing. Kaňok (LČR), Ing. Ďurkovič (LVÚ Zvolen), Ing. Jurek.

Závěr: Ing. Matějček rozešle pracovní materiál k NLP II v úplné verzi členům EK, tito členové EK dle možností pošlou připomínky, které budou zapracovány do konce listopadu. V lednu 2007 bude na MZe svoláno mimořádné jednání EK.

Současná ekonomická situace lesního hospodářství

Ing. Krejzar – ekonom. situace 45 podnikatelských subjektů v LH: zisk 34, ztráta 11 subjektů – vyplývá ze statistického šetření. Cca 22 tis. zaměstnanců v lesnických činnostech. Průměrná mzda v LH cca 15 tis. Kč. V r. 2005 ze st. rozpočtu do LH cca 700 mil. Kč. Problém se službami pro vlastníky lesa. V r. 2006 na úhradu mand. výdajů a služeb 360 mil. Kč. Výhled r. 2007 – přidělen dostatečný objem prostředků, přibude další zdroj financování (EAFRD) – do lesnického sektoru z veřejných zdrojů cca 900 mil. Kč. Značná část připadá na zalesňování zemědělské půdy. Kraje splnily částky, které byly dříve věnovány na příspěvky do LH.

Ekonomika Krajského inspektorátu Teplice

Ing. Ferkl – charakteristika LČR a KI Teplice. Působnost KI, 6 lesních správ, lesnatost v Ústeckém kraji 29 %, listnaté 49 %, přírůst 5,4 m³/ha. Velké lesnické subjekty: Krušnohorské lesy, UNILES, Les. spol. Lioměřice,... Zpracovatelský průmysl: Kronospan Jihlava – provoz Jeníkov; pila Štětí; pily Rybníště, pila Benešov n. Ploučnicí. Mimo kraj: Stora Enso, Planá a Ždírec. 60 tis. m³ prodej ve vlastní režii, 240 (resp. 280) tis. m³ cizí. Provozní ukazatele: 113 000 ha lesa, obnova 1 242 ha z toho opakovaně 234 ha, přiroz. obnova 69 ha, těžba 324 700 m³, z toho nahodilá 63 500 m³, oplocenky 98 km.

Doc. Kupčák – informace o zasedání příští EK – pravděpodobně poslední dubnový týden. Tématem bude: Ekonomické aspekty hospodaření ve 2. LVS. Ekonomické aspekty obecních lesů – na subjektu Lesy města Brna.

Při exkurzi 18. října 2006 se účastníci EK seznámili s provozní problematikou Lesní správy Litvínov (rekonstrukce porostů náhradních a přípravných dřevin, možnosti energetického využití biomasy, obnova a ochrana porostů v mrazových kotlinách, škody spárkatou zvěří, přezimovací obůrky pro zvěř).

Zapsal: Ing. Roman Dudík, Ph.D.